

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/85/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815217865
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3815217865.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Stanislavy Markovej a členiek Mgr. Stanislavy Miklánkovej a JUDr. Ivety Sopkovej v právnej veci navrhovateľky: X. F., narodená XX.XX.XXXX, bytom Q. 78, proti osobe povinnej platiť výživné: R. F., narodený XX.XX.XXXX, bytom H. XXX/X, G., o zvýšenie výživného, na odvolanie R. F. proti rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 8. novembra 2016, č. k. 3C/54/2016-30, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v napadnutej časti **p o t v r d z u j e** .

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd ako súd prvej inštancie čiastočne vyhovel návrhu navrhovateľky a zvýšil rozsah vyživovacej povinnosti R. F., osoby povinnej platiť výživné, z doterajších 1.700 Sk na 100 eur mesačne s účinnosťou od 01.12.2015, ktoré mu uložil platiť do rúk navrhovateľky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. Zameškané výživné za čas od 01.12.2015 do 31.10.2016 v sume 479,27 eur povolil R. F. zaplatiť v splátkach po 10 eur mesačne, spolu s bežným výživným, pod hrozbou straty výhody splátok. Tým zmenil doterajšiu úpravu vyživovacej povinnosti R. F. k navrhovateľke rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 17.06.2005, č. k. 13P/249/2005-21. Vo zvyšku návrh navrhovateľky, ktorým žiadala zvýšiť rozsah vyživovacej povinnosti k nej na 150 eur mesačne, okresný súd zamietol. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení rozsudku konštatoval skutkové zistenia o aktuálnych pomeroch účastníkov, ktoré konfrontoval s ich pomermi v čase predchádzajúcej úpravy výživného. Takto zistil, že posledná úprava výživného bola vykonaná rozsudkom OS Prievidza, č. k. 13P 249/2005 zo dňa 17. 06. 2005, ktorý nadobudol právoplatnosť 10. 08. 2005 a ktorým bolo zvýšené výživné pre maloletú X. na 1 700,- Sk mesačne. V čase poslednej úpravy výživného navrhovateľka navštevovala základnú školu, jej otec dosahoval príjem 12 436,- Sk mesačne, vyživovaciú povinnosť okrem navrhovateľky mal ešte k dvom deťom. Matka navrhovateľky dosahovala príjem 6 064,- Sk a vyživovaciú povinnosť mala iba k navrhovateľke. V súčasnosti R. F. pracuje s príjmom 550,- € netto mesačne, vyživovaciú povinnosť okrem navrhovateľky má ešte k trom maloletým deťom. Poberá ČID 264,40 € mesačne. Matka navrhovateľky, s ktorou býva navrhovateľka v rodinnom dome, je na rodičovskej dovolenke a poberá 70 % zo mzdy, t. j. poberá rodičovský príspevok 350,- € mesačne, keďže predtým, ako nastúpila na materskú dovolenku mala príjem 500,- € mesačne. Matka navrhovateľky má vyživovaciú povinnosť okrem navrhovateľky k jednému maloletému dieťaťu narodenému v roku 2016, ktoré má so svojím manželom. Navrhovateľka v súčasnosti navštevuje prvý ročník Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Je slobodná, nemá vyživovaciú povinnosť voči nikomu. Navrhovateľkine výdavky predstavujú hradenie nájomného, pretože býva na private a to vo výške 77,50 € mesačne, na stravu navrhovateľka minie

minimálne 40,- € mesačne a na cestovné z Prievidze do Poruby a mestskú dopravu v Nitre minie mesačne cca 35,- €. Navrhovateľka si zakúpila učebné pomôcky, knihy, na začiatku roka a tieto ju stáli 50,- €. Študuje zdravotnú starostlivosť a za minulý rok si zaplatila plavecký kurz vodnej záchranej služby, ktorý ju stál 120,- €. Uniforma, oblečenie do nemocnice, ktoré bude potrebovať v treťom ročníku ju bude stáť 200,- €. Navrhovateľka žiadala zvýšiť výživné z 1 700,- Sk mesačne - 56,43 € na 150,- € mesačne s účinnosťou od 01. 12. 2015, t.j. od podania návrhu.

3. Okresný súd na základe svojich zistení dospel k záveru, že sú splnené zákonné predpoklady podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine na zmenu výživného. Od poslednej úpravy výživného prešla doba viac ako 11 rokov. Navrhovateľka potrebuje na svoje celkové zaopatrenie podstatne vyššiu sumu, ako doposiaľ. V čase poslednej úpravy výživného navštevovala ZŠ a v súčasnosti navštevuje vysokú školu. Otcovi navrhovateľky, R. F., ako osobe povinnej platiť výživné, sa oproti poslednej úprave výživného zvýšil príjem o cca 100,- € mesačne, zarába teda cca 550,- € mesačne netto a poberá ešte ČID 264,40 € mesačne. Matka navrhovateľky má príjem cca 350,- € mesačne, keďže je na rodičovskej dovolenke. Otec navrhovateľky je povinný zo zákona podieľať sa na zvýšených výdavkoch navrhovateľky súvisiacich s jej štúdiom na vysokej škole.

4. Rozhodnutie o náhrade trov konania vychádza z právnej úpravy v ust. § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“).

5. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie R. F.. Navrhol rozsudok okresného súdu zrušiť a vec vrátiť tomuto súdu na nové konanie. Namietal nedostatočné zistenie majetkových pomerov v rodine navrhovateľky a ďalej to, že okresný súd nezohľadnil jeho pomery a vyživovacie povinnosti k trom maloletým deťom. Maloletý X., narodený XX.XX.XXXX, má tiež dioptrické okuliare, čo znamená, že sú potrebné náklady na okuliare a pravidelné kontroly u lekára. Maloletý X., narodený XX.XX.XXXX, je epileptik, tiež má dioptrické okuliare. Na jeho liečbu sú potrebné výrazne vyššie náklady. Pravidelne chodia s ním po lekárskech vyšetreniach, s čím súvisia aj náklady na dopravu. Spláca dva úvery vo výške 154,48 eur a 152,23 eur mesačne. Nájomné má vo výške 185,34 eur, platba za elektrickú energiu je 22,90 eur. Za školskú jedáleň platia mesačne 55 eur a tiež majú náklady na školské potreby. On je invalidný dôchodca, preto nemôže ťažko pracovať. Domnieva sa, že navrhovateľka si môže brigádnicke privyrobit' na rozdiel od jeho detí. V čase, keď bola jeho manželka na materskej dovolenke s tromi deťmi, nežiadal o zníženie výživného. Aj keď jeho príjem bol nedostačujúci, platil riadne výživné. Považuje rozsudok okresného súdu za pre neho „likvidačný“. Podľa jeho názoru, bezdôvodne zvýhodňuje navrhovateľku a jej rodinu a jeho rodina a deti budú značne znevýhodnené.

6. Navrhovateľka v písomnej replike k odvolaniu R. F. navrhla rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť.

7. Uviedla, že R. F. sa spoločne s manželkou podieľajú na starostlivosti a na úhrade nákladov na ich tri deti. Ona tiež od ranného detstva nosí okuliare, s čím súvisia zvýšené náklady. Jej otec - R. F. sa domáhal zníženie rozsahu svojej vyživovacej povinnosti k nej návrhom zo dňa 09.08.2006. Jeho návrh Okresný súd Prievidza zamietol rozsudkom zo dňa 11.10.2006, č. k. 13P/503/2006-17, teda nie je pravdivé jeho tvrdenie, že sa nedomáhal zníženia výživného. Uviedla ďalej, že ju otec dňa 02.01.2017 telefonicky kontaktoval a verbálne deklaroval, že jej pošle zvýšené výživné podľa rozsudku Okresného súdu Partizánske sp. zn. 3C/54/2016 a súčasne uviedol, že jej pošle aj nedoplatok. Svoje sľuby však nesplnil a naďalej jej uhrádza výživné 56,43 eur. Od pojednávania na okresnom súde sa zmenili pomery na strane jej matky, a to narodením Z. I. dňa XX.XX.XXXX. Jej matka má v spoločnej pestúnskej starostlivosti maloletého H. R., narodeného XX.XX.XXXX. Jej jediným príjmom je materská. Tento nárok jej skončí od 04.2017 a bude poberať len rodičovský príspevok. Aj na základe týchto skutočností sa snaží si zabezpečiť finančné prostriedky na čiastočné hradenie jej potrieb - ošatenie, obuv, a to v rámci brigádnickej možnosti. Štúdium je však pre ňu prioritou, preto brigáda nemôže ísť na úkor školy a štúdia. Domnieva sa, že žije skromne, v rámci možností svojej matky. Nechodí na zahraničné a ani na domáce dovolenky a nie je ani držiteľkou vodičského oprávnenia, nakoľko cena kurzu je mimo jej súčasných finančných možností.

8. R. F. k vyjadreniu navrhovateľky nepodal písomnú dupliku.

9. Od 1. júla 2016 bola zrušená procesná právna úprava súdneho konania v zákone číslo 99/1963 Zb. - Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) a nahradená dvoma procesným predpismi - zákon číslo 160/2016 Z. z. - Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a zákon číslo 161/2016 Z. z. - Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

10. Pre konanie o nárokoch na výživné platí pre postup súdu právna úprava CMP.

11. V zmysle intertemporálnej úpravy v ust. § 395 ods. 1 CMP sa uplatní princíp okamžitej aplikability, t. j. predpisy CMP aplikuje súd aj v konaniach začatých pred účinnosťou novej právnej úpravy procesného predpisu.

12. Súčasne však platí princíp zákazu retroaktivity podľa § 395 ods. 2 CMP, v zmysle ktorého právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

13. V zmysle § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. Krajský súd, ako súd odvolací, ktorý o odvolaní rozhoduje po 1. júli 2016, preskúmal vec v zmysle ustanovení § 65 a § 66 CMP a v zmysle ustanovení § 387 ods. 1 a § 385 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu zistil, že rozsudok okresného súdu je potrebné ako vecne správny potvrdiť.

15. V posudzovanej veci začalo konanie o návrhu navrhovateľky na zvýšenie výživného dňa 09.11.2015, okresný súd rozhodol vo veci 08.11.2016, teda za účinnosti novej procesnej právnej úpravy v CMP, preto správnosť procesného postupu okresného súdu bolo potrebné posudzovať podľa CMP a správnosť hmotnoprávnej aplikácie a interpretácie podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine.

16. Podľa § 157 CMP, rozsudok vo veciach výživného plnoletých osôb možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa menia pomery.

17. Hmotnoprávne kritériá pre zmenu rozhodnutia o výživnom upravuje ustanovenie § 78 Zákona o rodine, ktoré spočívajú v zmene pomerov, ako aj vo vývoji životných nákladov (tzv. valorizačná klauzula).

18. Zmena pomerov v zmysle ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine interpretuje súdna prax ako výraznú zmenu tých právne významných skutočností, ktoré boli podkladom pri skoršej úprave výživného. Zmeny môžu predstavovať na strane oprávneného na výživu rast jeho životných nákladov v závislosti od jeho veku, vzdelávania, zdravotného stavu, rôznych aktivít a podobne; na strane povinnej osoby môže zmenu pomerov predstavovať zvýšenie alebo zníženie (odôvodnený pokles) jeho zárobku, či iných príjmov, prípadne ostatného majetku, ktoré ovplyvní celkovú situáciu povinného, tiež vznik alebo zánik ďalšej vyživovacej povinnosti a podobne.

19. V posudzovanej veci bol určený rozsah vyživovacej povinnosti otca - R. F., k navrhovateľke rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 17.06.2005, č. k. 13P/249/2005-21 vo výške 1.700 Sk - 56,43 eur. V tom čase bola navrhovateľka žiačkou 3. ročníka ZŠ. Jej matka mala zárobok priemerne 6.064 Sk. Otec navrhovateľky R. F. mal z manželstva dve deti R. a X.. Jeho zárobok bol 12.436 Sk. Jeho manželka poberala rodičovský príspevok vo výške 4.110 Sk. Splácali hypotekárny úver po 2.800 Sk mesačne, náklady na bývanie predstavovali 3.775 Sk a preddavok na elektrickú energiu 1.390 eur mesačne.

20. Je nepochybné, že od predošlej úpravy rozsahu vyživovacej povinnosti R. F. sa kvalifikovane zmenili pomery na strane navrhovateľky, a to v súvislosti s objektívnym rastom nákladov na jej životné potreby vzhľadom na podstatný časový odstup od predchádzajúcej úpravy, ale aj vzhľadom na jej vzdelávanie mimo bydliska, ako tieto náklady kvantifikoval okresný súd vo svojom rozsudku.

21. Kvalifikovanou zmenou pomerov na strane povinného na výživu od predošlej úpravy jeho vyživovacej povinnosti je vznik ďalšej vyživovacej povinnosti k maloletému X. F., narodenému XX.XX.XXXX.

22. Je objektívnou skutočnosťou, že životné náklady vysokoškoláčky sú neporovnateľne vyššie, než náklady na výživu maloletých detí, i keď je potrebné vziať do úvahy, v danom prípade aj náklady na choré dieťa, ktoré sú vyššie než na zdravé dieťa.

23. Bolo potrebné zvážiť, či zistené aktuálne pomery navrhovateľky a jej otca odôvodňujú zvýšenie rozsahu vyživovacej povinnosti k navrhovateľke.

24. Okresný súd správne vychádzal z ustanovení § 62 Zákona o rodine. Platí totiž zásada, že rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

25. Ak otec navrhovateľky ako osoba povinná platiť výživné má preukázaný zárobok 550 eur netto a invalidný dôchodok 264,40 eur, teda spolu 814,40 eur mesačne, aj za situácie, že má ďalšie vyživovacie povinnosti k trom deťom - narodeným v roku 2003, 2005 a 2006, je v jeho schopnostiach a možnostiach prispievať na výživu navrhovateľky sumou 100 eur mesačne, čo v žiadnom prípade nepokryje náklady navrhovateľky na štúdium, takže je nepochybné, že si náklady na svoje potreby zabezpečuje aj príležitostnou prácou, keďže ani jej matka, ktorá je na materskej dovolenke a má ešte aj ďalšiu vyživovaciu povinnosť, nemôže v plnom rozsahu hradiť náklady na životné potreby navrhovateľky.

26. Okresný súd preto rozhodol vo veci správne, keď správne vyhodnotil zmenu pomerov na oboch stranách právneho vzťahu medzi účastníkmi konania a rozsah vyživovacej povinnosti zvýšil na navrhovateľku podľa zákonných kritérií v § 78 a § 62 Zákona o rodine.

27. Z uvedených dôvodov bolo potrebné rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť.

28. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Tento rozsudok bol prijatý senátom Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§419 C.s.p.).

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).